

Szczecin, dnia 16 maja 2022 r.

dr hab. Kinga Flaga – Gieruszyńska, prof. US
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Szczeciński

RECENZJA
ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR GABRIELI ROKSANY FAREJ-ŁUCIÓW
PT. „CHARAKTER PRAWNY SPISU WIERZYTELNOŚCI
W POSTĘPOWANIACH RESTRUKTURYZACYJNYCH”

I.

Temat wybrany przez Doktorantkę stanowi jeden z ciekawszych aspektów teoretycznych i praktycznych, dotyczących funkcjonowania postępowania restrukturyzacyjnego w polskim systemie prawnym. Wartość merytoryczną tego zagadnienia pogłębia okoliczność, że postępowanie restrukturyzacyjne, ze względu na swoją specyfikę, wchodzi w różne interakcje z innymi postępowaniami administracyjnymi, sądowymi, a także wykonawczymi. To sprawia, że często pojawia się problem ustalenia w prawidłowy sposób statusu rozstrzygnięć w postępowaniu restrukturyzacyjnym, zwłaszcza tych, które wywierają jakikolwiek wpływ na zainicjowanie i przebieg innych postępowań dotyczących majątku albo samego podmiotu objętego postępowaniem restrukturyzacyjnym. Z tego względu tak sformułowany temat nie tylko należy zaakceptować, ale również podkreślić jego znaczenie dla teorii i praktyki prawa restrukturyzacyjnego oraz innych gałęzi prawa w takim zakresie, w jakim krzyżują się one z postępowaniem restrukturyzacyjnym.

II.

Praca składa się z wprowadzenia, pięciu rozdziałów, podsumowania, a także wykazów źródeł. W tych wykazach znajdują się: bibliografia, wykaz aktów prawnych,

wykaz orzeczeń oraz wykaz źródeł elektronicznych. Analizując końcowe zestawienia, należy podkreślić, że Autorka wykorzystała duży zasób orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, a także administracyjnych, co niewątpliwie było trudne z uwagi na wąski zakres tego zagadnienia i stosunkowo niewielkie zainteresowanie judykatury rozwiązywaniem głębszych problemów interpretacyjnych, odnoszących się do spisu wierzytelności. Jednocześnie Autorka poddała analizie obszerną literaturę z zakresu prawa restrukturyzacyjnego, a także konstrukcji prawnych poprzedzających współczesne regulacje, a spełniających te same względnie podobne funkcje, zmierzające do restrukturyzacji zobowiązań przedsiębiorcy. Uzupełnieniem bazy źródłowej stały się również dokumenty odnoszące się do etapu projektowania poszczególnych regulacji postępowań zmierzających do uniknięcia upadłości, a następnie prawa restrukturyzacyjnego, które pokazują w dużej mierze przyczyny, które legły u podstaw wprowadzenia konkretnych postanowień ustawowych. Trzeba podkreślić, że zestawienie źródeł wykorzystanych w pracy jest bardzo uporządkowane, przejrzyste i starannie przygotowane.

Jednocześnie należy zgłosić zastrzeżenie, że Autorka nie sięgnęła do szerszego zasobu literatury obcej, pokazującej charakter prawny i sposób konstruowania statusu spisu wierzytelności jako rozstrzygnięcia, względnie – dokumentu o kluczowym znaczeniu w postępowaniach o podobnych celach i funkcjach jak polskie postępowanie restrukturyzacyjnych. Z pewnością wzbogaciłoby to pracę o szerszy kontekst interpretacyjny, pokazując możliwe rozwiązania, mające wpływ na efektywność wykorzystywania spisu wierzytelności, np. jako tytułu zabezpieczenia, względnie – jako tytułu egzekucyjnego.

III.

W rozdziale I Doktorantka przedstawiła pogłębioną analizę ewolucji postępowań o podobnych funkcjach jak współczesne postępowanie restrukturyzacyjne, przy czym przyjęła właściwą metodę, zawężając swoje rozważania do przepisów dotyczących ustalania katalogu wierzycieli i sprawdzania wierzytelności w postępowaniach zmierzających do uniknięcia ogłoszenia upadłości. W pierwszym rzędzie Autorka dokonała przeglądu poczynając od regulacji funkcjonujących w Polsce do czasu

uzyskania niepodległości, poprzez omówienie aktów wprowadzanych przez ustawodawcę w kolejnych latach dwudziestolecia międzywojennego, aż do wprowadzenia fundamentalnego aktu prawnego, jakim było rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. o postępowaniu układowym. Autorka trafnie przeprowadziła analizę porównawczą tych regulacji, wskazując m.in. na s. 34, że w rozporządzeniach obowiązujących do 1934 roku spis wierzycieli był pochodzącym od dłużnika zestawieniem wierzycieli, które – po technicznej weryfikacji – w oparciu o jego księgi handlowe, stanowiło podstawę zaspokajania wierzycieli. Z drugiej strony, wobec wprowadzonego do rozporządzeń podziału, lista wierzycieli była pochodzącym od nadzorcy sądowego dokumentem, uprawniającym wierzycieli do brania udziału w zgromadzeniu wierzycieli i określającym sumę, w stosunku do której mieli oni prawo uczestniczyć w uchwałach tego zgromadzenia. Z kolei we wskazanym rozporządzeniu z 1934 r., które – z pewnymi zmianami – funkcjonowało do początku XXI wieku, pojawiły się pierwsze koncepcje przyjmujące, że lista wierzytelności może być traktowana jako orzeczenie (s. 40). Jak trafnie wskazuje Autorka, odnosząc listę wierzytelności sporządzaną we wówczas obowiązującym postępowaniu układowym do aktualnego spisu wierzytelności, można dostrzec szereg odrębności, zarówno co do podmiotu sporządzającego, jak i istnienia procedury zgłaszania wierzytelności, co nie wyłącza istnienia szeregu zbieżności, które można również zaobserwować w konstrukcjach późniejszego Prawa upadłościowego i naprawczego. W odniesieniu do tego ostatniego aktu prawnego, Autorka stwierdza na s. 44, że lista wierzytelności przygotowywana w postępowaniu naprawczym może być postrzegana jako konstrukcyjny poprzednik spisu wierzytelności, sporządzanego w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym, w przeciwieństwie do spisu wierzytelności w pozostałych postępowaniach restrukturyzacyjnych, niemających swoich oczywistych poprzedników. Konstatacja ta jest z pewnością trafna i świadczy o tym, że Doktorantka należycie przeanalizowała ewolucję procedur ustalania i konstruowania zestawień wierzytelności w kolejnych aktach prawnych, regulujących postępowania, których celem było uniknięcie upadłości danego podmiotu.

W rozdziale II, w ramach tworzenia podstaw do zdefiniowania charakteru prawnego spisu wierzytelności, Doktorantka dokonała analizy rozwiązań prawnych,

które regulują aspekty statyczne spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Jak sama podkreśla na s. 47, przedmiotem jej zainteresowania jest w szczególności jego konstrukcja, zawartość, funkcje, skutki powstania oraz proces sporządzania. Co do tego rozdziału, należy mieć jedno zastrzeżenie, a mianowicie nie wydaje się, aby uzasadnione było przedstawienie celu i funkcji spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym dopiero w części czwartej. Należałoby przyjąć, że cel i funkcje postępowania restrukturyzacyjnego, a w konsekwencji również spisu wierzytelności, mają zasadnicze znaczenie dla kształtowania szczegółowych rozwiązań prawnych, analizowanych w tym rozdziale. Z tego względu powinny być omówione jako pierwsze, co pozwoliłoby Doktorantce w dalszych rozważaniach wskazywać, w jaki sposób postanowienia szczegółowe, odnoszące się np. do sposobu sporządzania i konstrukcji spisu wierzytelności, realizują przypisane postępowaniu restrukturyzacyjnemu cele i funkcje.

Na s. 50 i n. Autorka wyczerpująco i starannie przedstawia kategorie wierzytelności, które mogą zostać umieszczone w spisie wierzytelności, przy czym należy podkreślić, że punktem wyjścia do jej rozważań jest dostrzeżenie dystynkcji pomiędzy pojęciem „wierzytelność” a pojęciami „roszczenie” i „należność”, którymi ustawodawca również posługuje się w Prawie restrukturyzacyjnym. Z tego względu należy również docenić, że Doktorantka w ramach części poświęconej wierzytelności w prawie zobowiązań, na gruncie szerokiego przeglądu literatury, dokonuje analizy tych pojęć, dookreślając, iż wierzytelność w rozumieniu przepisów prawa cywilnego stanowi prawo podmiotowe oznaczonej treści, będące świadczeniem ocenianym ze stanowiska wierzyciela (s. 66). Następnie, na tle tych rozważań, podstawowych dla obrotu prawnego, Autorka odnosi się już bezpośrednio do postanowień Prawa restrukturyzacyjnego, charakteryzując istotę wierzytelności w tym akcie prawnym, a zarazem odnosząc się do wskazanych wyżej pojęć pokrewnych i pozornie tożsamyh. Konstruuując wnioski z tych rozważań, Doktorantka na s. 75 w interesujący sposób wskazuje, iż pomimo dostrzegalnego powiązania z cywilnoprawną wierzytelnością, a także innymi elementami stosunku zobowiązaniowego, uregulowanego w Kodeksie cywilnym, wierzytelność w prawie restrukturyzacyjnym na różnych płaszczyznach

odbiega od wskazanych konstrukcji. Co szczególnie ważne, Autorka wskazuje te różnice, czyniąc swój wywód bardziej wiarygodnym.

W dalszej części Doktorantka poświęca dużo uwagi różnym aspektom odnoszącym się do umieszczenia konkretnych wierzytelności w spisie. Nie bez znaczenia dla pozytywnej oceny wartości merytorycznej pracy są rozważania zawarte na s. 83 i n., w których Doktorantka szczególną uwagę poświęca kryterium czasu powstania wierzytelności, poświęcając uwagę tak problematycznym zagadnieniom, jak wierzytelności warunkowe i wierzytelności przyszłe, a także – wierzytelności terminowe. Poświęcenie szczegółowych rozważań tym kategoriom wierzytelności, a także innym, o podobnym charakterze, w których decydujące znaczenie ma kryterium upływu czasu, czyni analizę przeprowadzoną w tym rozdziale kompletną i bardzo wartościową. Należy zgodzić się ze stwierdzeniem, że zasadniczo wierzytelności przyszłe nie podlegają uwzględnieniu w treści spisu wierzytelności, chyba że ustawodawca wprowadza regułę odmienną.

W omawianym rozdziale pojawiła się również część poświęcona problematyce wierzytelności wyłączonych z układu. W odniesieniu do tej kwestii Autorka dokonuje analizy zarówno tych wierzytelności, które są wyłączone z układu z mocy prawa, jak i wierzytelności, które określa jako „warunkowo wyłączone z układu”, a więc takie, co do których rozstrzygnięcie w tej materii zależy od woli wierzycieli. Co szczególnie istotne, Doktorantka prawidłowo wskazuje, że dopuszczalność zaspokojenia wierzytelności w ramach układu nie wpływa na możliwość, a jedynie na sposób ujęcia wierzytelności w spisie (s. 125).

W kolejnej części Doktorantka we właściwym zakresie przygląda się konstrukcji spisu wierzytelności, wychodząc od analizy statusu prawnych wzorów spisów, które zostały określone rozporządzeniem z 2015 roku. Co prawda, w obecnym stanie prawnym te rozważania mają już charakter historyczny, ale z pewnością stanowią interesujący przyczynek do dyskusji na temat ewolucji spisów wierzytelności i sposobu ich konstruowania, której celem powinno być ciągłe podnoszenie efektywności rozwiązań prawnych wprowadzanych w obrębie postępowania restrukturyzacyjnego. Jak trafnie wskazuje Autorka na s. 144, w Prawie restrukturyzacyjnym pojawiają się również konstrukcje pokrewne, ale nie tożsame, do których należy spis wierzytelności

spornych, wykaz wierzycieli oraz wykaz wierzytelności spornych. Bardzo pozytywnie należy ocenić analizy przeprowadzone przez Doktorantkę, w których przedstawiła ona zasadnicze różnice pomiędzy tymi zestawieniami. Nie sposób nie zgodzić się z opinią Autorki wyrażoną na s. 154, iż negatywnie należy odnieść się do wyborów terminologicznych poczynionych przed ustawodawcą w przepisach Prawa restrukturyzacyjnego. Zasadne byłoby odmienne tytułowanie rozmaitych zestawień wierzycieli, zgodnie z regułą, iż identycznie nazwane przez ustawodawcę instytucje są tożsame.

Na wstępie oceny części poświęconej celom i funkcjom spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym, należy podkreślić, iż Doktorantka trafnie wyodrębniła te dwa aspekty stanowiące podstawę aksjologiczną wprowadzenia określonych regulacji prawnych, również w obszarze Prawa restrukturyzacyjnego. Należy docenić również fakt, że tę analizę Doktorantka osadza na gruncie celu i funkcji Prawa restrukturyzacyjnego jako funkcjonalnie powiązanego zespołu norm prawnych. Na s. 160 Doktorantka trafnie zauważa, że spis wierzytelności służy realizacji dwóch celów: określeniu kręgu wierzycieli dłużnika i kwot ich wierzytelności, jakie podlegać będą restrukturyzacji oraz uproszczeniu procesu zaspokojenia wierzycieli. Z pewnością wskazane funkcje cząstkowe wpisują się w regulacje ogólnych celów realizowanych przez Prawo restrukturyzacyjne. Z kolei w swoich rozważaniach odnoszących się do funkcji Doktorantka wyróżniła trafnie funkcję kwalifikacyjną, informacyjną oraz egzekucyjną spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Z pewnością szczególnie trudnym obszarem do analizy jest ta ostatnia funkcja, z uwagi na jej powiązanie z postępowaniem egzekucyjnym, które mimo tożsamego charakteru wykonawczego jest *de facto* konkurencyjne względem postępowania restrukturyzacyjnego. Wybór omówionych funkcji należy uznać za prawidłowy, choć istotne jest również to, że na s. 173 Autorka dostrzega fakt, że jest to jedna z możliwych klasyfikacji, wobec różnorakiego postrzegania roli spisu wierzytelności w postępowaniach restrukturyzacyjnych.

Omawiany rozdział zamyka część odnosząca się do skutków umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności dla dochodzenia roszczeń. W tym zakresie, ze względów praktycznych, z pewnością na aprobatę zasługuje to, że szczególną uwagę

Doktorantka poświęciła kwestii wpływu na bieg przedawnienia. Jednak co do tej części należy poczynić podstawowe zastrzeżenie redakcyjne, że podrozdział piąty został podzielony na jedną mniejszą część redakcyjną, co jest zabiegiem niedopuszczalnym. W razie ewentualnej publikacji Doktorantka powinna dokonać podziału tych rozważań na więcej równoważnych części.

Rozdział III ocenianej pracy odnosi się do zagadnień nierozdzielnie związanych z wcześniej omówionymi, ale skoncentrowanych na dynamice poszczególnych postępowań restrukturyzacyjnych. Na wstępie Doktorantka prawidłowo, na s. 198 i n., przedstawia zasadnicze różnice pomiędzy poszczególnymi postępowaniami restrukturyzacyjnymi, które mogą mieć znaczenie dla późniejszej szczegółowej analizy przebiegu postępowania w obszarze konstruowania spisu wierzytelności. Jak trafnie zauważa, podsumowując te analizy, procedura sporządzania spisu w ramach postępowań restrukturyzacyjnych pozostaje zbliżona, jednak różni się w pewnych szczegółowych elementach. Przykładem tego jest, jak wskazuje Doktorantka, to, że porównując przyspieszone postępowanie układowe do postępowania układowego oraz sanacyjnego, najistotniejsze różnice w trybie przygotowywania spisu, należy odnotować w sposobie jego zaskarżenia oraz jego zatwierdzenia (s. 215).

Układ tego rozdziału koncentruje się na aspektach podmiotowych, przedmiotowych oraz przebiegu poszczególnych czynności, zmierzających do ustalenia ostatecznej treści spisu wierzytelności. W odniesieniu do podmiotów zaangażowanych w sporządzanie spisu wierzytelności, także na etapie jego modyfikowania i rozpoznawania środków zaskarżenia, Doktorantka analizuje wiele ciekawych aspektów teoretycznych. Wśród nich z pewnością jest kwestia statusu prawnego nadzorcy sądowego, zarządcy i nadzorcy układu w przepisach Prawa restrukturyzacyjnego, choć wydaje się, że pewne elementy w tych rozważaniach mogłyby zostać pominięte, np. odnoszące się do wynagrodzenia (s. 239), bowiem mają marginalne znaczenie dla roli tych podmiotów w procesie sporządzania ostatecznej treści spisu wierzytelności.

W aspekcie przedmiotowym Doktorantka odnosi się na wstępie do podstaw do sporządzenia spisu wierzytelności, co jest określeniem dość enigmatycznym, ale jak można wywnioskować z wywodów szczegółowych, ta część jest poświęcona bardzo ciekawej analizie dokumentów źródłowych, stanowiących podstawę sporządzenia spisu

wierzytelności. Należy zgodzić się ze stwierdzeniem Doktorantki, że katalog dokumentów, które mogą stanowić podstawę sporządzenia spisu wierzytelności powinien umożliwiać jak najpełniejsze odzwierciedlenie w treści spisu stanu zadłużenia restrukturyzowanego podmiotu (s. 262).

W kolejnych częściach omawianego rozdziału pojawiają się szczegółowe analizy, dotyczące poszczególnych etapów sporządzania i zaskarżania spisu wierzytelności. Wśród nich szczególnie wartościowe są analizy dotyczące potencjalnych modyfikacji treści spisu wierzytelności, w tym zmiany spisu zgodnie z treścią prawomocnych orzeczeń, co pozwala wyczerpująco określić nie tylko sposób regulacji Prawa restrukturyzacyjnego, ale również skwantyfikować przypadki, w których postępowania administracyjne i sądowe, a także przed sądami polubownymi, mogą mieć zasadniczy wpływ na treść spisu wierzytelności.

Odrębnym zagadnieniem jest zatwierdzenie spisu wierzytelności, a także kwestie odnoszące się do jego rektyfikacji, przy czym, jak trafnie zauważyła Doktorantka, pojęcie „sprostowania” czy też „uzupełnienia” spisu wierzytelności jest traktowana odmiennie niż wynika to z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, z uwagi na specyfikę spisu wierzytelności jako czynności konwencjonalnej o szczególnym charakterze.

Podstawową zaletą przedstawionych analiz jest to, że Doktorantka trafnie dostrzega różnice, niekiedy bardzo niewielkie, występujące w omawianym zakresie w poszczególnych postępowaniach restrukturyzacyjnych, a w szczególności zwraca uwagę na specyfikę np. postępowania o zatwierdzenie układu, które ma wysoce odformalizowany charakter, a przez to nie przewiduje procedury zaskarżania i zatwierdzenia spisu, a w konsekwencji sporządzony spis nie uzyskuje statusu tytułu egzekucyjnego (s. 319).

Rozdział IV omawianej pracy odnosi się do cech spisu wierzytelności w powiązaniu z określonymi instytucjami prawa cywilnego. Na wstępie należy zakwestionować konstrukcję monstrualnych rozmiarów przypisów, które Autorka wprowadziła na s. 320-324. Istotą tych przypisów jest przedstawienie charakteru prawnego listy wierzytelności, a także zagadnień pokrewnych. Należy uznać, że jeżeli rozważania czy też przegląd literatury przybiera takie rozmiary, to przestaje być

zagadnieniem o charakterze marginalnym i powinny zostać przeniesione i odpowiednio uplasowane w zasadniczym tekście pracy. Uwaga ta jednak nie umniejsza pozytywnej ocenie rozważań o charakterze merytorycznym, zawartych w omawianej części rozprawy doktorskiej.

Odnosząc się do cech spisu wierzytelności, Autorka skoncentrowała się na jego ocenie z perspektywy statusu dokumentu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego procesowego, a także – statusu orzeczenia jako szczególnego typu czynności konwencjonalnej. To ostatnie ujęcie należy szczególnie pozytywnie ocenić, ponieważ odnosi się ono bezpośrednio do koncepcji wybitnego teoretyka prawa, prof. Stanisława Czepity. A problematyka ta jest często pomijana, jako zbyt skomplikowana i trudna do przełożenia na konkretne instytucje prawa cywilnego materialnego i procesowego (s. 346 i n.). Te teoretyczne rozważania, związane również z postrzeganiem procesu orzekania i samych orzeczeń w doktrynie i judykaturze prawa cywilnego procesowego, stanowią doskonały wstęp do analizy spisu wierzytelności z perspektywy ewentualnego przyporządkowania mu statusu orzeczenia. To ostatnie zagadnienie jest szczególnie ciekawe z uwagi na fakt, że spis wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym, przy zaistnieniu okoliczności wskazanych w tej ustawie, staje się tytułem egzekucyjnym, którym wierzyciel może posługiwać się w celu zaspokojenia swoich roszczeń poza postępowaniem egzekucyjnym.

Reasumując, instytucje i szczegółowe postanowienia prawa cywilnego materialnego i procesowego zostały przez Doktorantkę omówione prawidłowo, w zasadniczo przejrzysty sposób, a sposób selekcji przedstawionych problemów pozwala na ich przetransponowanie na grunt rozważań szczegółowych, odnoszących się już bezpośrednio do oceny charakteru prawnego i procesowego spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym, co nastąpiło w ostatnim rozdziale rozprawy.

Odnosząc się w rozdziale V do charakteru prawnego spisu wierzytelności, Doktorantka spojrzała na to zagadnienie z różnych perspektyw. Przede wszystkim porównała cechy spisu wierzytelności z cechami listy wierzytelności oraz zweryfikowała cechy spisu wierzytelności w kontekście postrzegania go jako orzeczenia, a także – jako tytułu egzekucyjnego. Odrębne znaczenie mają również przedstawione na s. 414 zagadnienia dotyczące materialnego substratu spisu

wierzytelności w aspekcie cywilnoprawnych i procesowych problemów odnoszących się do statusu dokumentów. Pozostaje tylko wyrazić niedosyt związany z tym, że – w przeciwieństwie do pozostałych części pracy – w tym przypadku Doktorantka nie przedstawiła wniosków jednoznacznie pokazujących jej stanowisko co do statusu spisu wierzytelności, ze względu na wyspecyfikowane w pracy jego cechy, a także – cel i funkcje, które ma on realizować.

Odnosząc się do wartości merytorycznej rozdziału V w szczególności należy zwrócić uwagę na ciekawe rozważania dotyczące atrybutów orzeczenia, jakie według Autorki należy zweryfikować w stosunku do spisu wierzytelności, a idąc dalej – problemu surogatu osądzenia sprawy. W tym zakresie (np. na s. 432) Doktorantka zastanawia się, czy przez umieszczenie wierzytelności w spisie dochodzi do ustalenia praw wierzycieli i stwierdza, że niewątpliwie ustalenie wierzytelności w spisie nie ma charakteru definitywnego, rozstrzygającego ostatecznie o relacji dłużnik-wierzyciel w perspektywie wykraczającej poza postępowanie restrukturyzacyjne. Tym samym, zgodnie ze stanowiskiem Doktorantki, brak jest skuteczności w znaczeniu przypisywanym orzeczeniom. Jednocześnie umieszczenie w spisie stanowi podstawowy środek ustalenia i petryfikacji statusu wierzyciela w postępowaniu restrukturyzacyjnym na potrzeby jego dalszego prowadzenia i tylko w takim ograniczonym wymiarze można postrzegać jego skuteczność. Podobnie Autorka na s. 433 wskazuje, że spis sporządzony w postępowaniu o zatwierdzenie układu i uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym, ze względu na odformalizowany charakter tych postępowań, nie stanowi surogatu osądzenia sprawy.

Pracę zamyka podsumowanie, w którym Autorka przedstawia wybrane wnioski, jakie poczyniła w poszczególnych częściach pracy, aczkolwiek nie generuje wprost żadnych postulatów *de lege ferenda*.

IV.

Oceniana praca została przygotowana na bardzo dobrym poziomie merytorycznym, nie tylko dlatego, że Doktorantka dokonała prawidłowej interpretacji najistotniejszych problemów związanych z problematyką spisu wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym, ale również właściwie odniosła się do instytucji o

charakterze ogólnym, uregulowanych w prawie cywilnym materialnym i procesowym, które były jej niezbędne do przeprowadzenia założonych badań.

Praca co do zasady jest napisana dobrym, przejrzystym i zrozumiałym językiem, aczkolwiek pojawiają się błędy językowe (np. Autorka posługuje się konstrukcją „odnośnie czegoś” zamiast „odnośnie do czegoś”). Jednocześnie w pracy należy usunąć błędnie stosowany podział na jeden, poprzez wprowadzenie w tych częściach, w których jest to uzasadnione, podziału wielokrotnego. Nie zmienia to jednak pozytywnej oceny strony redakcyjnej i edytorskiej, ponieważ praca jest przygotowana pod tym kątem bardzo starannie, łącznie z dopracowaniem takich aspektów edytorskich, jak np. stosowanie kapitalików, co rzadko się zdarza.

Powyższe okoliczności pozwalają na stwierdzenie, że Doktorantka osiągnęła poziom wiedzy i umiejętności gwarantujący właściwe prowadzenie badań naukowych i rzetelne prezentowanie ich wyników, także w zakresie wykraczającym poza ramy Prawa restrukturyzacyjnego.

W konsekwencji należy uznać, że przygotowana przez mgr Gabriellę Roksanę Farej-Łuciów rozprawa może stanowić podstawę nadania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, bowiem spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zm.) w zw. z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1669).

